Krušnohorské tisícovky

2026

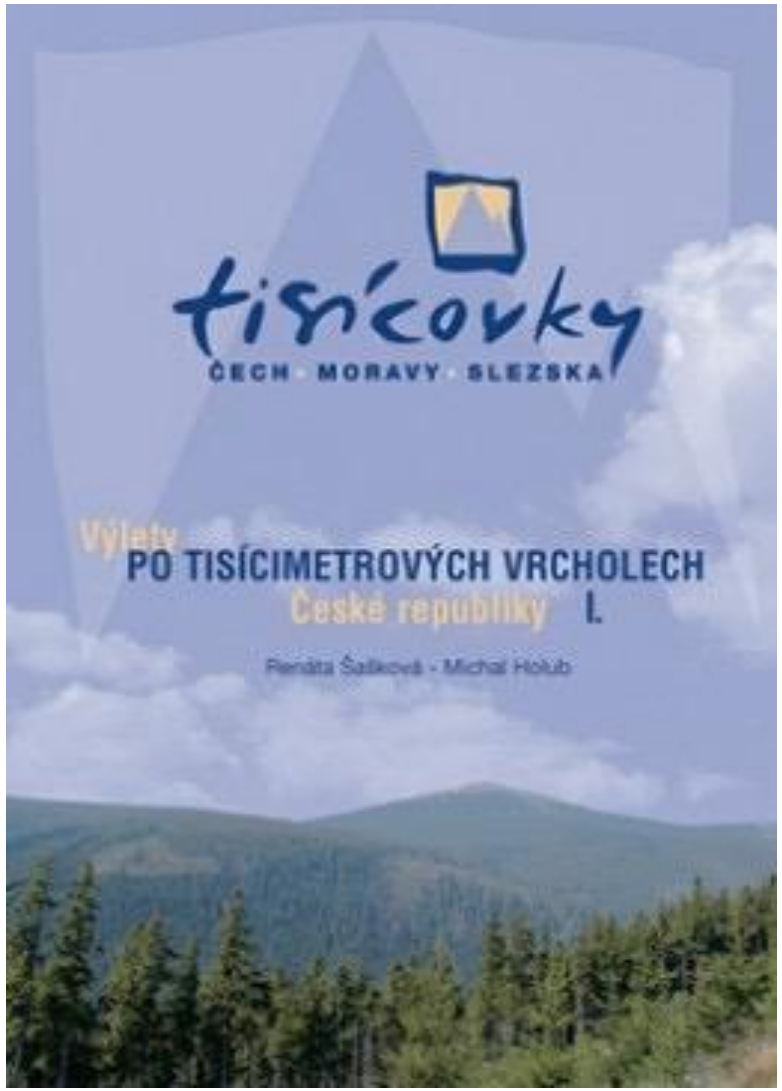
- **Krušné hory** (německy ***Erzgebirge***) jsou rozsáhlým pohořím na severozápadě České republiky a jihovýchodě německé spolkové země Sasko. Přestože jejich nejvyšší vrcholy nedosahují nadmořských výšek srovnatelných s Krkonošemi nebo Jeseníky, nachází se zde značný počet hor a dalších terénních vyvýšenin přesahujících hranici 1 000 metrů nad mořem. Tyto vrcholy jsou souhrnně označovány jako **krušnohorské tisícovky**.
- Nejvyšším vrcholem Krušných hor je **Klínovec** (1 244 m n. m.), ležící jihovýchodně od Božího Daru. Jeho mohutný masiv tvoří spolu s protilehlým německým Fichtelbergem nejvýraznější horskou oblast celého pohoří. Klínovec je významným turistickým a lyžařským střediskem, jehož charakteristickou siluetu vytvářejí rozhledna, horský hotel a telekomunikační věž. Druhou nejvyšší horou Krušných hor je **Fichtelberg** (1 215 m n. m.), který je současně nejvyšší horou Saska. Nedaleko jeho vrcholu se nachází **Kleiner Fichtelberg** (1 206 m n. m.).
- Většina českých krušnohorských tisícovek se soustřeďuje do poměrně úzkého pásu mezi Novými Hamry na západě a Kovářskou na východě. Patří mezi ně především **Božídarský Špičák** (1 116 m), **Macecha** (1 114 m), **Meluzína** (1 097 m), **Nad Ryžovnou** (1 054 m), **Blatenský vrch** (1 043 m) a **Plešivec** (1 029 m). Vedle těchto známějších hor se zde nachází řada méně výrazných vrcholů, například **Na skalách**, **Hubertky**, **Barbora**, **Křížová hora**, **Loučná**, **Tetřeví hora**, **Vysoká seč**, **Dub** nebo **Perninský vrch**.
- Z geomorfologického hlediska jsou Krušné hory **charakteristické rozsáhlými náhorními plošinami a zarovnanými povrchy**, které na jižní straně prudce klesají do podkrušnohorských pánví. Z tohoto důvodu mnohé tisícovky nepůsobí jako výrazné horské vrcholy. Jejich nejvyšší body často vystupují nad okolní terén pouze o několik metrů a nezřídka se nacházejí uprostřed souvislých smrkových lesů. Naproti tomu severní svahy směrem do Saska klesají pozvolněji.
- Z geologického hlediska představují krušnohorské tisícovky značně rozmanité území. Základ horského masivu tvoří především **metamorfované horniny a žuly**, na některých místech doplněné třetihorními **vulkanickými horninami**. Příkladem je Božídarský Špičák, výrazný čedičový suk vystupující nad okolní náhorní plošinu. Zcela odlišný charakter má Meluzína, jejíž skalnatý vrchol tvoří eklogit, hornina vzniklá za vysokých tlaků a teplot ve značných hloubkách zemské kůry. Meluzína představuje jednu z nejvýraznějších ukázek výskytu této horniny v Krušných horách.

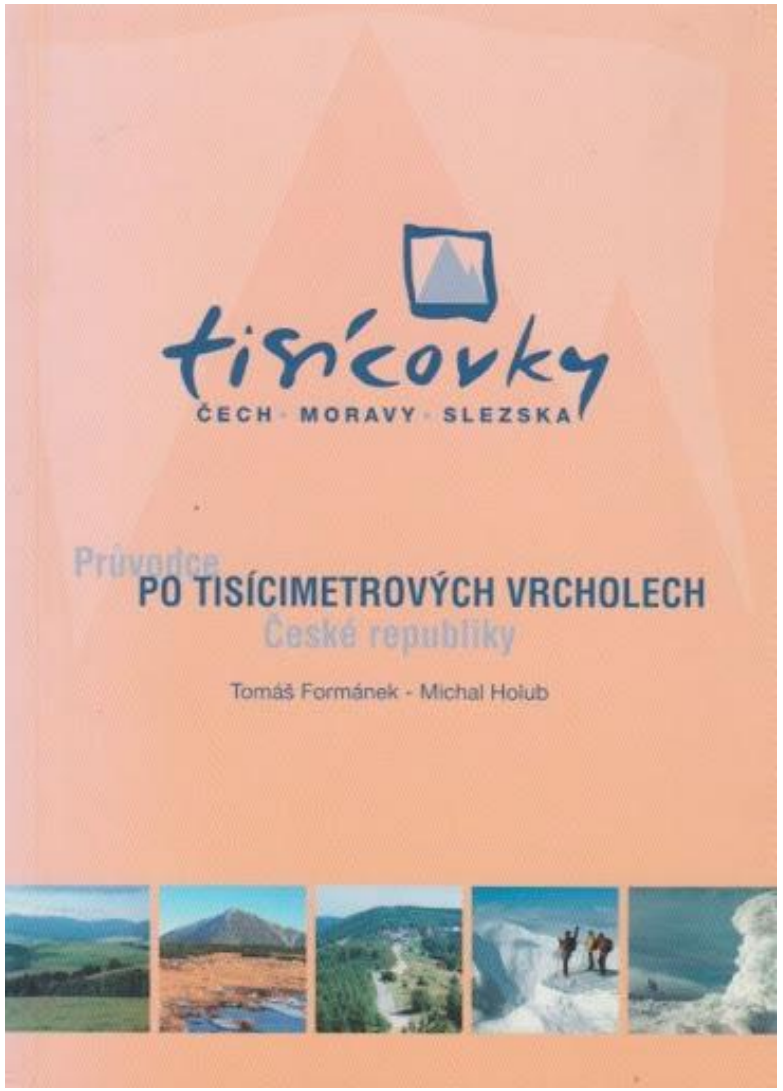
- K nejzajímavějším tisícovkám patří rovněž **Blatenský vrch** s historickou rozhlednou z roku 1913 a nedalekými Vlčími jámami, které připomínají staletou těžbu cínových rud. Plešivec je známým turistickým a lyžařským střediskem s rozhlednou z roku 1895. **Zaječí hora** (1 009 m) představuje nejzápadnější českou krušnohorskou tisícovku, zatímco **Vysoká seč** (1 007 m) je nejvýchodnější z vrcholů zahrnutých do českého projektu Tisícovky.
- Zvláštní postavení má **Perninský vrch**, jehož nejvyšší přirozený bod dosahuje přesně 1 000 metrů nad mořem. Zařazení tohoto velmi plochého vrcholu mezi tisícovky umožnila až podrobná geodetická měření. Ta prokázala, že jižní část jeho rozsáhlé vrcholové plošiny skutečně dosahuje požadované výšky, zatímco dříve uváděné výškové kóty se nacházely těsně pod tisícimetrovou hranicí.
- Počet krušnohorských tisícovek není jednoznačný a závisí především na metodice jejich vymezování. Český projekt **Tisícovky Čech, Moravy a Slezska** rozlišuje hlavní a vedlejší vrcholy podle výšky a jejich geomorfologické samostatnosti. V jeho rámci je na české straně Krušných hor **evidováno 21 hlavních a vedlejších vrcholů** dosahujících nejméně 1 000 metrů nad mořem. K tradičně uváděným německým tisícovkám patří Fichtelberg, Kleiner Fichtelberg, Eisenberg a Auersberg. Toto základní členění však nepředstavuje úplný soupis všech tisícimetrových vyvýšenin Krušných hor.
- Podrobnějšímu mapování krušnohorských vrcholů se věnoval německý regionální badatel **Frieder Berger** (†2020). Ve své práci ***Die Erhebungen des Erzgebirges*** a v článku ***Die Tausender des Erzgebirges*** z roku 2014 identifikoval celkem 39 tisícimetrových elevací, z toho 26 na české a 13 na saské straně. Do svého soupisu zahrnul také některé málo výrazné vrcholy náhorních plošin, které nemusí splňovat kritéria samostatnosti používaná českým projektem Tisícovky.
- Bergerovo dílo bylo po jeho smrti dále rozpracováno. V roce 2023 vyšlo přepracované vydání publikace ***Die Erhebungen des Erzgebirges*** a nový ***Erzgebirgsatlas***, který již uvádí **41 krušnohorských tisícovek**. Při revizi byl identifikován mimo jiné *Bartolomäusberg*, dosud v obdobných přehledech opomíjený vrchol.

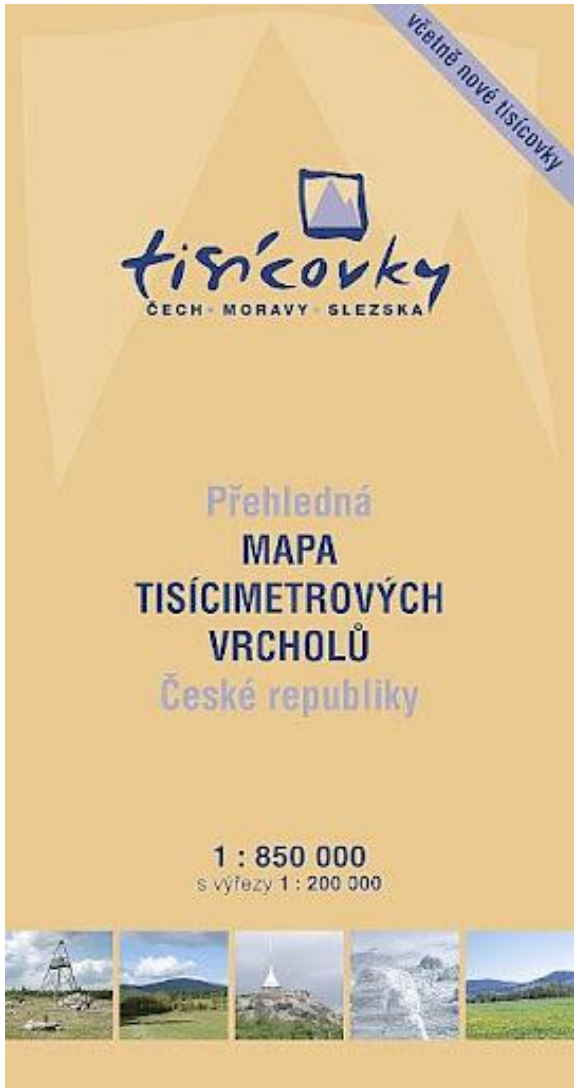
- Aktualizovaný německý soupis dokládá, že inventarizace horských vyvýšenin není ani v tak dobře zmapovaném pohoří definitivně uzavřenou záležitostí.
- Krušnohorské tisícovky mají kromě geografického významu také značnou přírodovědnou, historickou a turistickou hodnotu. Jejich okolí zahrnuje **rozsáhlá rašeliniště, horské louky, smrkové lesy, skalní útvary i pozůstatky historické hornické činnosti**. Mnohé z těchto lokalit jsou součástí chráněných území, například národní přírodní rezervace **Božídarské rašeliniště**. Na řadě míst se zároveň zachovaly historické vodní příkopy, důlní díla a další technické památky připomínající mimořádný význam hornictví pro vývoj celého pohoří.
- Krušnohorské tisícovky tak nepředstavují pouze soubor nejvyšších zeměpisných bodů pohoří. Jsou rovněž svědectvím jeho geologického vývoje, dlouhodobého působení přírodních procesů a staletého soužití člověka s horskou krajinou. Jejich systematická dokumentace přispívá k hlubšímu poznání Krušných hor jako jedinečného přírodního a historického celku, který po staletí spojuje české země se Saskem.

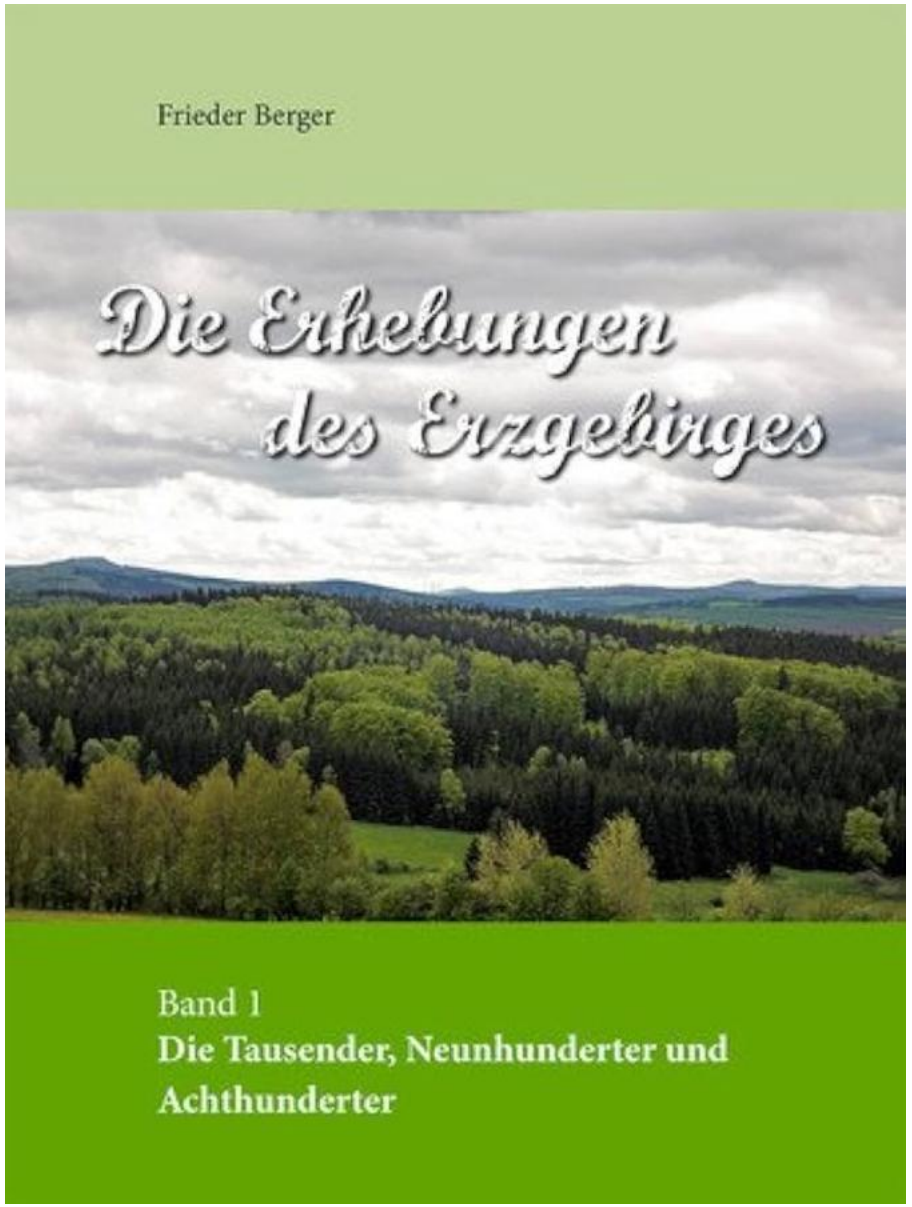
Seznam krušnohorských tisícovek (21+4)

Klínovec	1244	50°23′47″ s. š., 12°58′04″ v. d.
Božídarský Špičák	1116	50°24′03″ s. š., 12°53′20″ v. d.
Macecha	1114	50°23′53″ s. š., 12°59′33″ v. d.
Meluzína	1097	50°23′26″ s. š., 13°00′29″ v. d.
Nad Ryžovnou	1054	50°24′10″ s. š., 12°50′35″ v. d.
Nad Ryžovnou JV	1047	50°23′47″ s. š., 12°51′14″ v. d.
Nad Ryžovnou JZ	1046	50°23′49″ s. š., 12°49′47″ v. d.
Blatenský vrch	1043	50°24′00″ s. š., 12°46′54″ v. d.
Na skalách	1037	50°23′09″ s. š., 12°59′40″ v. d.
Hubertky	1033	50°25′21″ s. š., 12°54′19″ v. d.
Barbora	1033	50°23′12″ s. š., 12°52′23″ v. d.
Křížová hora	1030	50°23′17″ s. š., 13°01′29″ v. d.
Plešivec	1029	50°21′21″ s. š., 12°50′22″ v. d.
Loučná	1019	50°23′56″ s. š., 13°01′20″ v. d.
Loučná J	1019	50°24′15″ s. š., 13°01′07″ v. d.
Zaječí vrch/hora	1009	50°23′23″ s. š., 12°43′22″ v. d.
Vysoká seč	1007	50°24′24″ s. š., 13°02′40″ v. d.
Tetřeví hora	1007	50°25′18″ s. š., 12°51′02″ v. d.
Dub S	1005	50°23′41″ s. š., 12°55′43″ v. d.
Dub	1001	50°23′17″ s. š., 12°55′38″ v. d.
Perninský vrch	1000	50°21′47″ s. š., 12°45′35″ v. d.
Fichtelberg	1215	50°25′46″ s.š., 12°57′15″ v.d.
Kleiner Fichtelberg	1206	50°42′24″ s.š., 12°94′99″ v.d.
Eisenberg	1028	50°44′19″ s.š., 12°97′14″ v.d.
Auersberg	1019	50°27′22″ s.š., 12°38′49″ v.d.

tisícovky
ČECH · MORAVY · SLEZSKA
Výlety
PO TISÍCIMETROVÝCH VRCHOLECH
České republiky I.
Renáta Šafíková - Michal Holub

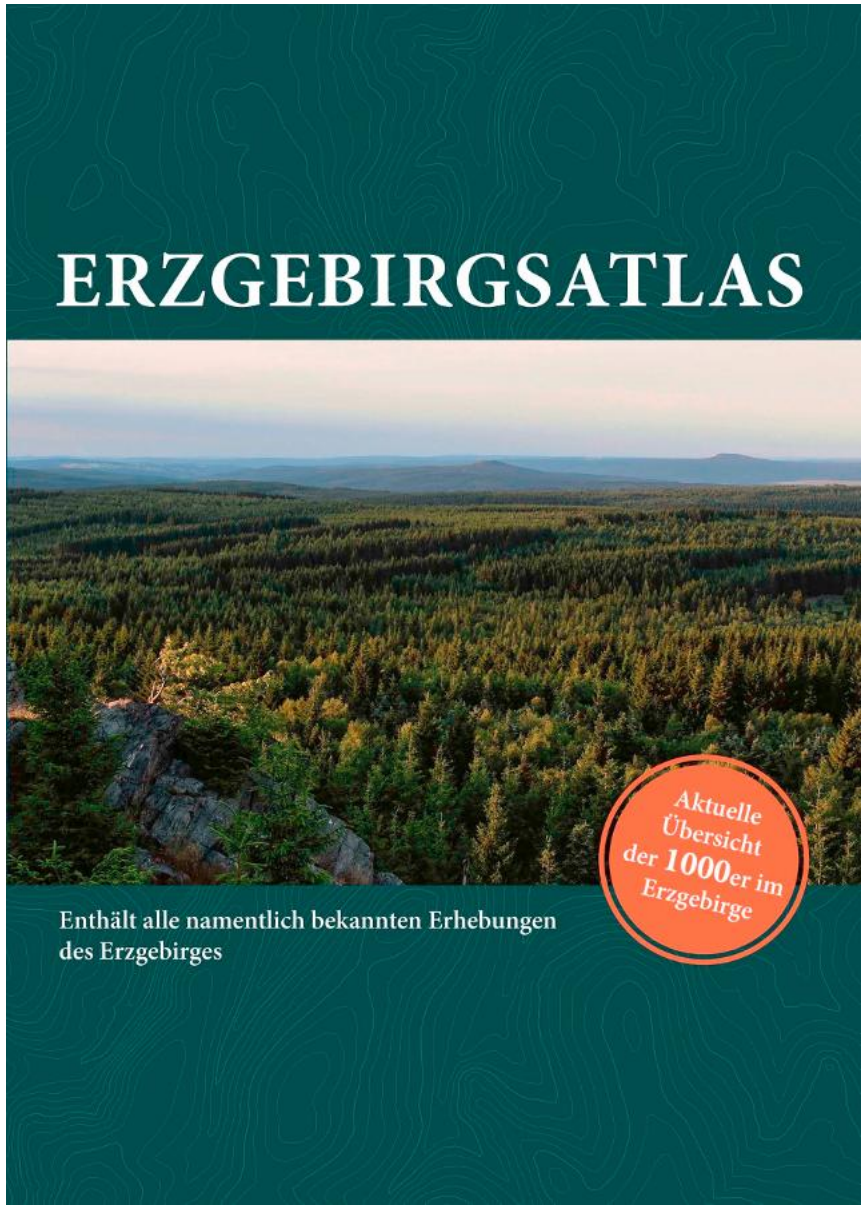

tisícovky
ČECH · MORAVY · SLEZSKA
Průvodce
PO TISÍCIMETROVÝCH VRCHOLECH
České republiky
Tomáš Formánek - Michal Holub

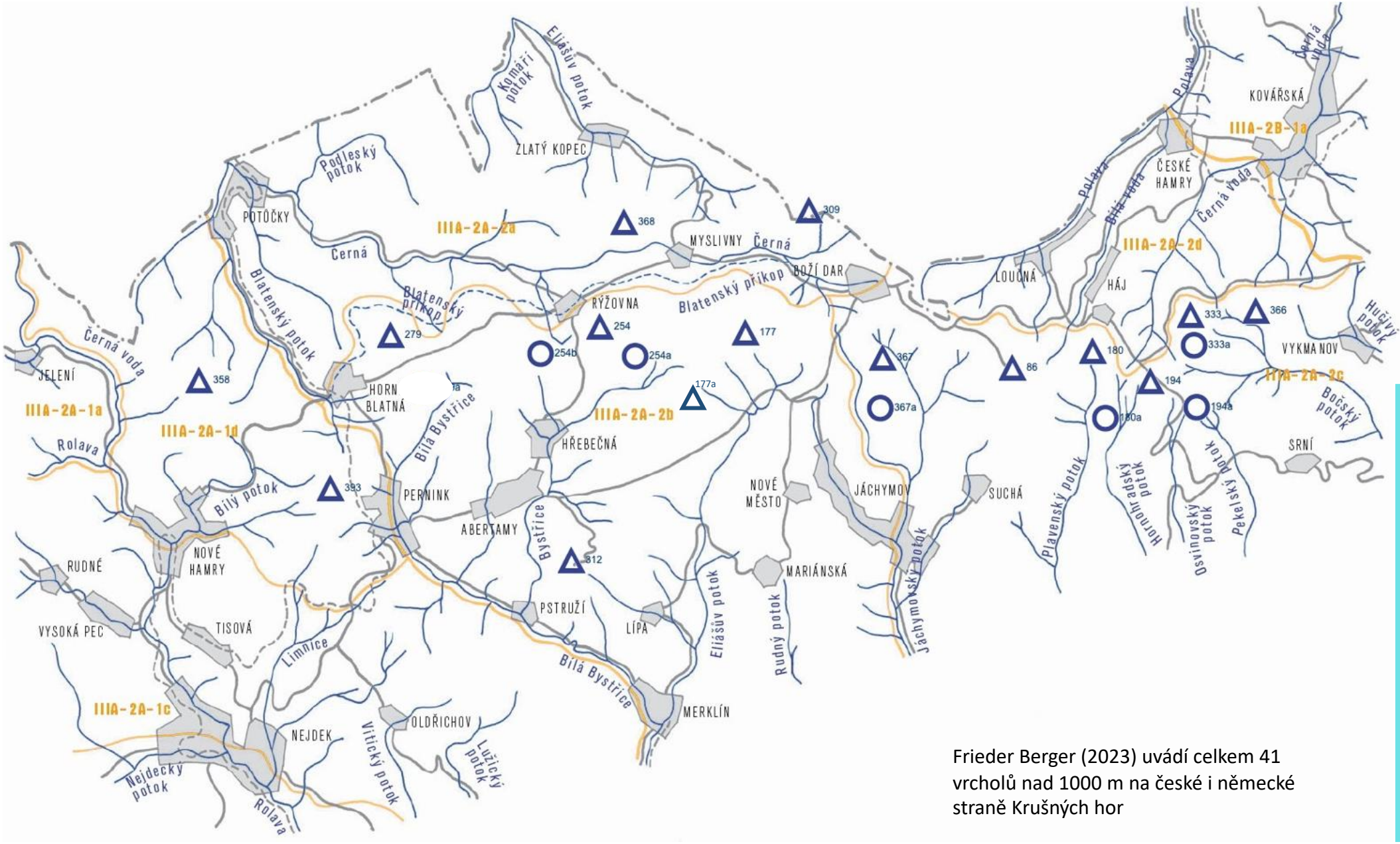

včetně nové tisícovky
tisícovky
ČECH · MORAVY · SLEZSKA
Přehledná
MAPA
TISÍCIMETROVÝCH
VRCHOLŮ
České republiky
1 : 850 000
s výřezy 1 : 200 000

Frieder Berger
Die Erhebungen des Erzgebirges
Band 1
Die Tausender, Neunhunderter und Achthunderter

Frieder Berger
Neu überarbeitete Ausgabe mit GPS-Daten
2023
Die Erhebungen des Erzgebirges
Band 2
Die Siebenhunderter, Sechshunderter und Fünfhunderter

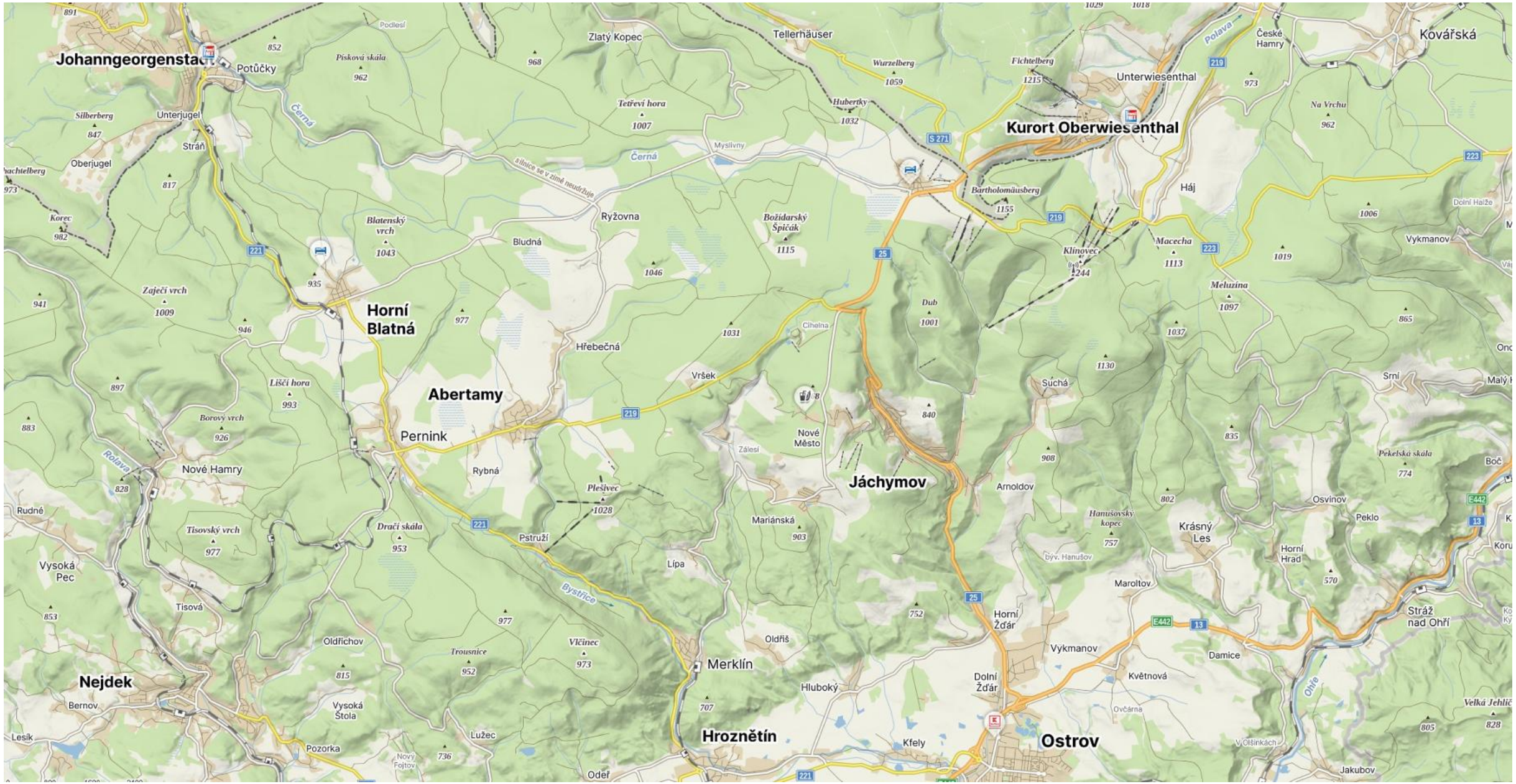

Frieder Berger
Neu überarbeitete Ausgabe mit GPS-Daten 2023
Die Erhebungen des Erzgebirges
Band 3
Die Vierhunderter, Dreihunderter und Aussichtstürme

ERZGEBIRGSATLAS
Aktuelle Übersicht der 1000er im Erzgebirge
Enthält alle namentlich bekannten Erhebungen des Erzgebirges

Frieder Berger (2023) uvádí celkem 41 vrcholů nad 1000 m na české i německé straně Krušných hor

Klínovec	86
Božídarský Špičák	177
Macecha	180
Meluzína	194
Nad Ryžovnou	254
Nad Ryžovnou JV	254a
Nad Ryžovnou JZ	254b
Blatenský vrch	279
Na skalách	180a
Hubertky	309
Barbora	177a
Křížová hora	194a
Plešivec	312
Loučná	333
Loučná J	333a
Zaječí vrch/hora	358
Vysoká seč	366
Tetřeví hora	368
Dub S	367
Dub	367a
Perninský vrch	393

Johanngeorgenstadt
Potůčky
Zlatý Kopec
Tellerhäuser
Kurort Oberwiesenthal
Unterwiesenthal
Kovářská
České Hamry
Horní Blatná
Abertamy
Pernink
Nové Hamry
Jáchymov
Nové Město
Arnoldov
Krásný Les
Osvinov
Peklo
Merklín
Hroznětín
Ostrov
Nejdek
Horní Žďár
Dolní Žďár
Výkmanov
Maroltov
Damice
Stráž nad Ohří
Vysoká Pec
Tisová
Oldřichov
Vysoká Štola
Bernov
Pozorka
Lužec
Oděř
Kfely
Hluboký
Oldříš
Lípa
Pstruží
Rybná
Hřebečná
Bludná
Ryžovna
Mariánská
Vršek
Cihelna
Dub
Suchá
Klínovec
Meluzína
Macecha
Bartholomäusberg
Fichtelberg
Wurzelberg
Hubertky
Tetřeví hora
Božídarský Špičák
Blatenský vrch
Zaječí vrch
Liščí hora
Borový vrch
Tisovský vrch
Dračí skála
Plešivec
Vlčinec
Trousnice
Pískovná skála
Hanušovský kopec
Pekelská skála
Horní Hrad
Na Vrchu
Háj
Černá
Rolava
Bystřice
Ohře
Polava
Mysilvny
Zálesí
Květnová
Ovčárna
Srní
Jakubov
Velká Jehlič
silnice se v zimě neudržuje
byv. Hanušov
V Olšinkách
Dolní Halže
Vykmanov
Onc
Malý
Boč
Koru
Ky
S 271
221
219
223
25
13
E442

Klínovec

1 244 m

- Klínovec je plochý, z dálky viditelný výrazný vrchol ležící 3,5 kilometru jihovýchodně od Božího Daru. Jedná se o nejvyšší vrchol Krušných hor a celé Krušnohorské soustavy vůbec. Z geologického hlediska jde o strukturní hřbet ze svorů a ortorul, na jehož svazích se vyskytují menší skalní útvary.
- Průměrná roční teplota na vrcholu je 2,7 °C, průměrné roční srážky se pohybují okolo 1 050 mm. Sněhová pokrývka vydrží přibližně 140 dní s maximy v březnu (průměrně 1 m, někdy i přes 2,5 m).
- Při dobré viditelnosti prvotřídní rozhledový bod s výhledy až na Ještěd (1012 m) a Šumavu, vzdálené 150 kilometrů. První rozhledna zde stála již v roce 1817, dnešní osmiboká kamenná věž dokončená v roce 2013 je replikou rozhledny z roku 1884 a měří 24 metrů.
- Mezi lety 1895-1929 zde byl postaven a upravován hostinec, jehož součástí je i výstavní hala se stylovým kazetovým stropem, zobrazující znaky krušnohorských měst. Po roce 1989 celý vrcholový komplex objektů postupně chátral, v roce 2005 začala postupná rekonstrukce, která však byla následně opět zastavena.
- Hlavní dominantu Klínovce ovšem tvoří 80 metrů vysoká telekomunikační věž.
- Na vrchol vede sedačková lanovka a několik lyžařských vleků (nejlepší sněhové podmínky v Krušných horách). Kolem vrcholu jsou udržované zimní lyžařské tratě, v létě cyklostezky. 200 metrů západně od vrcholu nad silnicí vytéká pramen. Klínovec je zalesněn poškozenými smrkovými lesy.
- Zajímavostí Klínovce je, že se jedná o nejvyšší vrchol České republiky neležící v žádném chráněném území přírody (NP, CHKO, NPR). Netradiční je i geodetický bod, který je na Klínovci zapuštěn do úrovně asfaltové komunikace.
- Přístup je možný po silnici až na vrchol (odbočka ze spojnice Boží Dar – Vejprty), kde je parkoviště. Silnici přibližně kopíruje i červená turistická značka z Božího Daru. Po červené lze přijít i od chaty Nástup, kde je i parkoviště k lyžařskému areálu Klínovec-sever (několik kvalitně upravovaných sjezdových tratí s délkou přes 1 000 metrů a převýšením 250 metrů). Nejhodnotnější výstup je z obce Suchá po žluté značce (3,5 kilometru s převýšením 400 metrů). Od jihozápadu vede téměř na vrchol sedačková lanovka z roku 1965 (délka 1 630 metrů, převýšení 428 metrů, horní stanice 1 230 m n.m.).

Božídarský Špičák

1 116 m

- Božídarský Špičák, někdy též nazývaný zkráceně jen Špičák, je výrazný kupovitý vrchol ležící 2,5 kilometru jihozápadně od Božího Daru. Jedná se o čedičový suk ve tvaru kupy (nejvyšší ve střední Evropě) s plochým protáhlým temenem (přibližně 100 x 30 m) a prudkými balvanitými svahy. Na jihozápadním svahu je malý opuštěný lom s ukázkou sloupcové odlučnosti čediče. Božídarský Špičák převyšuje okolní zarovnaný povrch o 50 metrů. Svahy i vrchol jsou pokryty smrkovým lesem s vtroušenými listnáči. Na vrcholu se nachází geodetický bod, z okolí nejvyššího místa se otevírají částečné výhledy směrem na východ až jihovýchod.
- Vrchol je součástí NPR Božídarské rašeliniště, a proto je nepřístupný. V okolí je vedena hustá síť turistických cest, zimních lyžařských tras i cyklostezek. Nejblíže pod vrchol se lze dostat po červené značce z Božího Daru.

Macecha

1 114 m

- Macecha je plochý vrchol ležící 1,5 kilometru jižně od Háje. Jedná se o nevýrazný strukturní vrchol, součást hřbetu Klínovce (HLV 86; 1244 m), od něhož je oddělen mělkým sedlem (1 099 m n.m.). Na severozápadním svahu je lyžařský vlek od chaty Nástup (délka 370 metrů, převýšení 90 metrů). Vrchol je zalesněn smrkem, na svazích se rozkládají osázené paseky. Z vrcholu ani jeho nejbližšího okolí není žádný výhled.
- Na vrchol nevede značená cesta. Nejsnazší přístup je ze silnice Boží Dar – Srní nebo z lesácké cesty (lyžařská trasa a cyklostezka) mezi Klínovcem (HLV 86; 1244 m) a Meluzínou (HLV 194; 1097 m). Přes vrcholovou plošinu vede z jihozápadu k severovýchodu dobře patrná cesta.

Meluzína

1 097 m

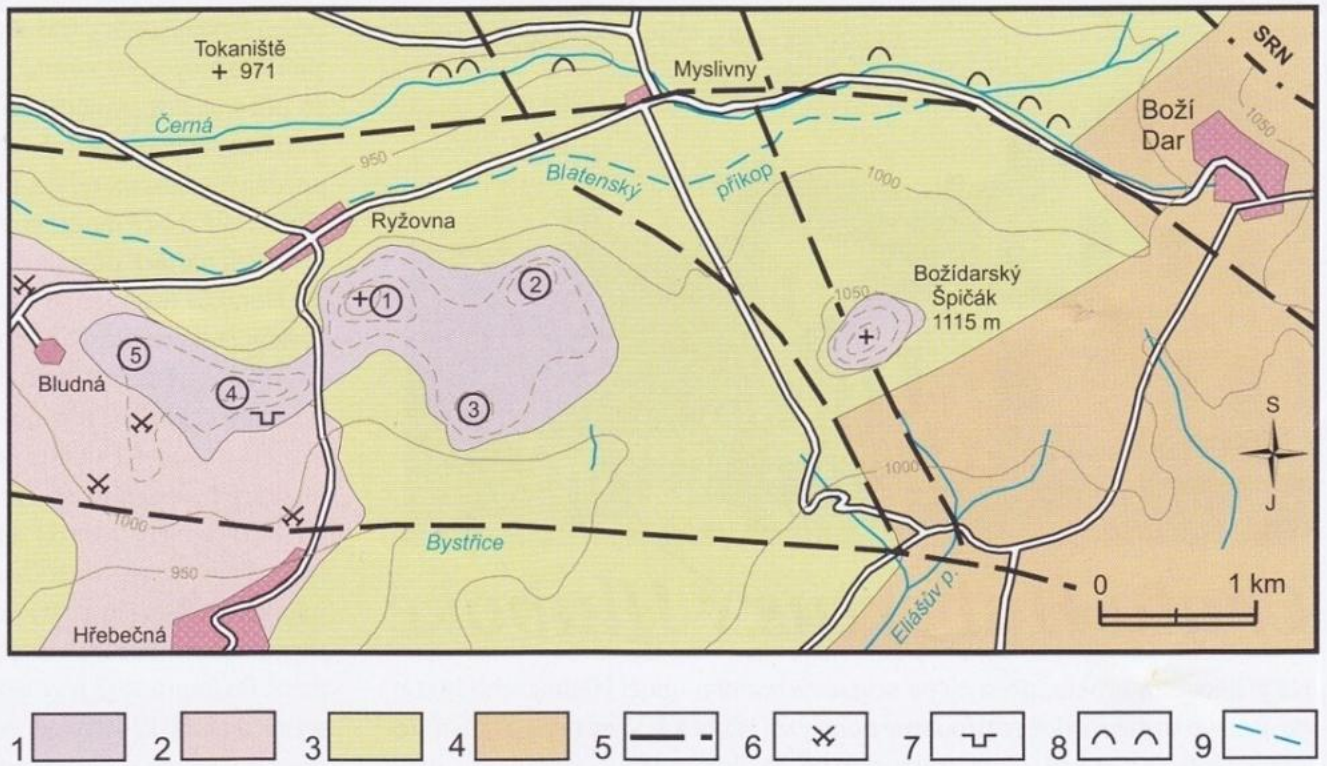
- Meluzína je skalnatý vrchol ležící 2,5 kilometru jihovýchodně od obce Háj. Jde bezesporu o „nejdivočejší“ ze všech krušnohorských vrcholů. Z geologického hlediska se jedná o krátký strukturní hřbet - vložku eklogitu v ortorulách. Pro Meluzínu je charakteristické výrazné ploché temeno (přibližně 250 x 60 m), které je snadno rozpoznatelné i z velkých vzdáleností. Spolu s dominantním Klínovcem (HLV 86; 1244 m) tvoří charakteristikou siluetu viditelnou například až z hlavní příjezdové silnice od Prahy do Karlových Varů.
- Vrcholovou plošinu a její okraje zkrášlují četná skaliska a kamenná moře – pozůstatky mrazového zvětrávání. V současnosti je vrchol odlesněn, pouze na severním svahu se vyskytují zbytky silně poškozeného smrkového lesa s jeřábem. Dosadba nových stromků, opět převážně smrků je zatím nevysoká a tak se z vrcholové plošiny otevírají vynikající kruhové výhledy na blízké vrcholy Krušných hor, hluboké údolí Ohře či Doupovské hory.
- Nejvyšším místem Meluzíny je dvojvrcholová skalka uprostřed plošiny. Geodetický bod (kóta 1094,2 m) najdeme na severní okrajové skále. Nejvyšší skalka dosahuje podle podrobného geodetického měření z května 2008 nadmořské výšky 1096,8 m.
- Eklogit je velmi tvrdá hornina, zvětrávající pomaleji než okolní ortoruly - skály jsou výrazně ostřejší a dodávají tak Meluzíně vysokohorský nádech. Eklogit vznikl metamorfózou ve velkých hloubkách (až 40 km) a při výzdvihu se jeho jedlotlivá tělesa dále lámala na menší části. Právě kvůli hloubce vzniku se dostává eklogit na povrch výjimečně, masiv Meluzíny je největší v Krušných horách. O něco menší vložku eklogitu najdeme na nedalekém vedlejším vrcholu Křížová hora (VV 194a; 1027 m).
- Pod vrcholem ze severní strany je rozcestí zelené a červené značky. Vydáme se po zelené značce k jihozápadu a po 550 m dojdeme na křižovatku cest (GPS WGS-84, N50°23'25" E13°00'11"E). Odtud vede k východu zřetelná neznačená pěšina, stoupající strmě mezi balvany a skalkami. Orientačně díky odlesnění relativně nenáročné. Přístup z ostatních stran je obtížnější, pěšina sice přes vrchol pokračuje k východu, ale v oblasti vrcholových skal se větví a částečně ztrácí.

Nad Ryžovnou, Nad Ryžovnou JV, Nad Ryžovnou JZ

1 054 m, 1 047 m, 1 046 m

- Dříve Wagner Berg. Nad Rýžovnou nazýváme plochý vrchol s výraznějším severním svahem ležící 0,5 kilometru jihovýchodně od osady Ryžovna (někde též Rýžovna). Je tvořen zbytky lávového příkrovu, na severním svahu se nacházejí malé lomy a balvany. Celá vrcholová partie byla dříve porostlá smrkovým lesem, od roku 2006 v západní části vrcholu velké paseky, níže se rozprostírají rozsáhlé louky a pastviny. Na vrcholu je geodetický bod. Nejvyšší místo i jeho okolí dříve zcela bez výhledu, od roku 2006 dobré výhledy především západním směrem.
- Masiv Nad Ryžovnou má dle některých pramenů celkem pět pojmenovaných vrcholů či spočinků:
- Schematická geologická mapka okolí Božího Daru s čedičovými masivy: Jana Kalenská dle podkladů Vlastimila Pilouse / časopis Krkonoše - Jizerské hory 7/2012, str. 33, resp. též Ročenka Jizersko-ještědského horského spolku 2011 (březen 2012).
- 1) Nejvyšší bod **Nad Rýžovnou** (HLV 254; 1054 m), dříve též **Wagner Berg**.
- 2) Přibližně 1 km východně od nejvyššího vrcholu spočinek s minimálním převýšením nazývaný v některých pramenech **Psárkový vrch** (1030 m), dříve **Kölbl**.
- 3) Přibližně 1 km jihovýchodně od nejvyššího vrcholu VV nazývaný v rámci projektu Tisícovky **Nad Rýžovnou - JV** vrchol (VV 254a; 1046 m), v některých pramenech **Jeřábový vrch**, dříve **Vogel-Baumberg**, případně někdy též nesprávně Eliáš.
- 4) Přibližně 1,1 km jihozápadně od nejvyššího vrcholu VV nazývaný v rámci projektu Tisícovky **Nad Rýžovnou - JZ** vrchol (VV 254b; 1044 m), v některých pramenech též **Lom Hřebečná**, Hřebečná, Ryžovna, dříve **Seifener Berg**, případně někdy též nesprávně Bludný vrch.
- 5) Přibližně 1,4 km západně od nejvyššího vrcholu spočinek s minimálním převýšením nazývaný v některých pramenech **Bludný vrch** (1031 m), dříve **Elias Berg**, někdy též nesprávně Kölbl.
- Přístup z osady Rýžovna po silnici směrem na Hřebečnou. Po 200 metrech odbočíme vlevo do lesa a stoupámet až do nejvyššího místa (cesta na vrchol z této strany nevede). Další možností je pokračovat po zmíněné silnici až do jejího nejvyššího místa a tam odbočit po cestě vlevo. Dříve orientačně náročnější přístup k vrcholu lesním průsekem je od roku 2006 kvůli rozsáhlému odlesnění již minulostí, vrchol s geodetickým bodem je na nejvyšším místě velké paseky.

1. Schematická geologická mapka okolí Božího Daru s čedičovými masivy. Legenda: 1. třetihorní čediče (nefelinit, subvulkanické brekcie), 2. hrubozrnné žuly, 3. fylity (převážně sericitické), 4. muskovitické svory, 5. předpokládané zlomy, 6. staré cínové doly a pinky, 7. opuštěný čedičový lom, 8. rýžoviska (sejpová pole), 9. historický vodní příkop k důlním dílům v Horní Blatné. Vysvětlivky dílčích čedičových elevací (čísla v kroužku): 1. Nad Ryžovnou (1 054 m, dříve Wagner Berg), 2. Psárkový vrch (1 030 m, dříve Kölbl, podle J. Rubína bez názvu), 3. Jeřábový vrch (1 046 m, dříve Vogelbaumberg, podle Rubína nesprávně Eliáš), 4. Ryžovna (1 044 m, dříve Seifener Berg, podle Rubína nesprávně Bludný vrch), 5. Bludný vrch (1 031 m, dříve Elias Berg, podle Rubína nesprávně Kölbl a česky bez názvu). Podle podkladů V. Pilouse zpracovala Jana Kalenská

Blatenský vrch

1 043 m

- Blatenský vrch je kupovitý vrchol ležící 1,5 kilometru severovýchodně od Horní Blatné. V okolí vrcholu se vyskytují žulové skalní útvary a balvany, na svazích ojedinělé sutě. Přímo v nejvyšším místě stojí 21 metrů vysoká rozhledna z roku 1913, vystavěná z kamene a dřeva. U paty rozhledny celoročně otevřený kiosek s občerstvením. Dále se na vrcholové plošině nacházejí budovy ochránců přírody, radistů a vysílač. Až na vrchol vede asfaltová silnička odbočující ze silnice Horní Blatná – Boží Dar. Vjezd autem je možný až vrchol, v období se sněhovou pokrývkou není příjezd prohrnován.
- Geodetický bod je na Blatenském vrchu umístěn přímo na rozhledně, tvoří jej pata hromosvodu ve výšce 1064,59 m. Kromě hlavního bodu je na vrcholu ještě několik dalších zajišťovacích a pomocných bodů.
- V okolí se rozkládají převážně smrkové lesy s vtroušeným jeřábem. Na jihozápadním svahu leží PP Vlčí jámy – propadlé štoly s tvorbou jeskynního ledu, který se udržuje po celý rok. Ze severu a západu ve výšce přibližně 950 m obchází vrchol Blatenský příkop – unikátní historická technická památka. Na severním svahu Blatenského vrchu je lesní školka, ve které se zkoumá odolnost jehličnanů vůči znečištění ovzduší.
- Přístup několika způsoby, nejhezčí je po naučné stezce z Horní Blatné okolo Vlčích jam. Další možností je přístup z Horní Blatné po zelené značce ve směru na Rýžovnu a na rozcestí pak odbočíme vlevo po červené až na vrchol (tuto cestu lze v létě absolvovat i autem).

Na skalách

1 037 m

- Na skalách je vedlejší vrchol Macechy, od které leží necelých 1,5 km na jih. Od Božího Daru se nachází 5 km východo-jihovýchodně. Přísluší do katastrálního území Plavno obce Krásný Les. Vrchol je zarostlý mladým smrkovým lesem s příměsí buku a je bez výhledu.
- Asi 100 metrů jihovýchodně od vrcholu se nalézá malá skalka, ze které jsou pěkné výhledy.
- Na vrchol nevede žádná značená ani neznačená cesta. Nejlépe přístupný je ze silnice mezi Božím Darem a Měděncem, která vede severně od Macechy. Z rozcestí Pod Meluzínou odbočuje z této silnice k jihovýchodu zeleně značená silnička, ze které po 750 m odbočuje neznačená cesta (v zimě využívaná pro běh na lyžích), z níž po dalších 500 m odbočuje pěšina, ze které je třeba po průchodu vzrostlým lesem odbočit doprava a volným terénem vystoupat na vrchol.

Hubertky

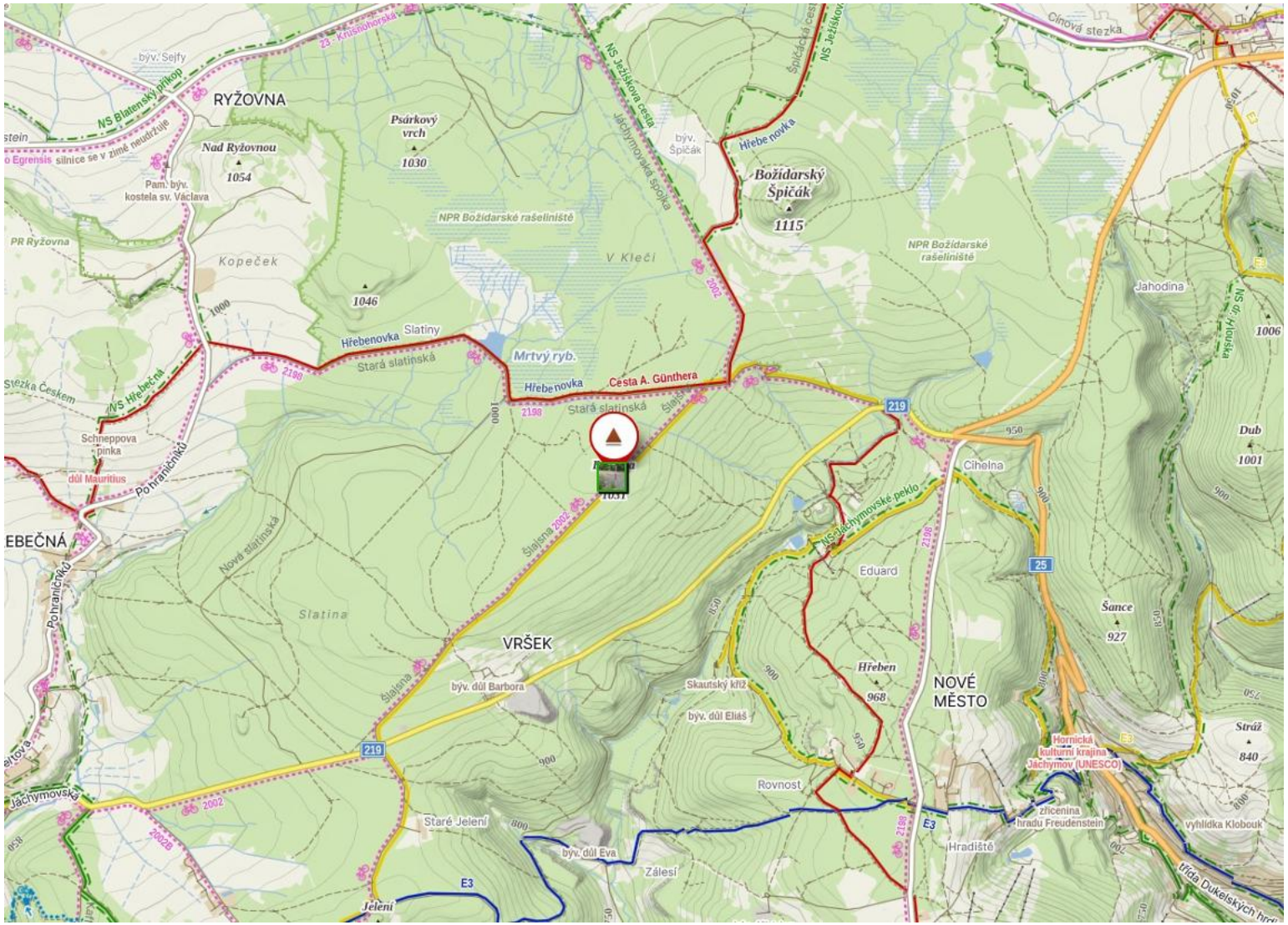
1 033 m

- Hubertkami se nazývá plochý vrchol ležící dva kilometry severozápadně od Božího Daru. Leží na hranici se SRN, nejvyšší místo je jen několik desítek metrů za státní hranicí. V okolí se nachází smrkový les s pasekami, nejvyšší místo i jeho okolí jsou zcela bez výhledu.
- Přístup ze silnice Boží Dar – Rýžovna, ze které odbočíme u mostku přes Blatenský příkop a po zimní lyžařské trati pokračujeme na lyžařský hraniční přechod (1 029 m n.m.). Odtud pak jdeme až do nejvyššího místa na našem území po státní hranici přibližně 300 metrů západně. Orientačně relativně nenáročné.

Barbora

1 033 m

Křížová hora

1 030 m

- Křížová hora je vedlejší vrchol Meluzíny, od které leží asi 1300 m východo-jihovýchodně. Od Božího Daru se nachází 7,5 km východo-jihovýchodně, v katastrálním území Osvinov obce Stráž nad Ohří. Vrchol je odlesněný, zakončený výraznou eklogitovou skalkou, ze které jsou pěkné výhledy. Nicméně se dle možností zalesňuje nebo sám od sebe zarůstá a výhledy zřejmě časem takové nebudou.
- Až na vrchol nevede žádná značená ani neznačená cesta. Nejlépe přístupný je ze silnice mezi Božím Darem a Měděncem, která vede severně od Meluzíny. Z rozcestí Pod Meluzínou odbočuje z této silnice k jihovýchodu červeně značená silnička. Červená značka pokračuje po 700 m nezpevněnou cestou a po 800 metrech dojde až na rozcestí Křížová hora, odkud je to k vrcholové skále zhruba 100 m vzhůru volným terénem.
- Druhou možností je pokračovat po zmíněné silničce, která se po dalších 700 m, zhruba v sedle mezi Meluzínou a Křížovou horou, začne stáčet doprava. V tomto místě z ní doleva odbočuje neznačená cesta, která po asi 300 m dojde na vrcholovou plošinu Křížové hory.

Plešivec

1 029 m

- Plešivec je výrazný kupovitý vrchol ležící dva kilometry jihovýchodně od Abertam. Jedná se o čedičovou kupu s plochým vrcholem, zbytek lávového příkrovu. Strmé svahy pokrývají zarostlá suťová pole. Přímo na vrcholu se nachází horský hotel s restaurací a 16 metrů vysokou kamennou rozhlednou z roku 1895 nabízející skvělé výhledy. V nejbližším okolí hotelu řada dalších objektů (ubytovací chatky, ruiny budovy s venkovním bazénem, objekt HS...). V létě 2010 byla přímo v blízkosti vrcholu vybudována rozsáhlá lesní lanová dráha. Kromě vrcholové plošiny je Plešivec porostlý smrkovým lesem.
- Přístup až na vrchol Plešivce je možný i autem po silnici z Abertam. Další možný přístup je od jihu ze Pstruží po modré turistické značce (tři kilometry, převýšení 350 metrů) nebo od Švýcarské boudy po modré a žluté.

Loučná, Loučná J

1 019 m

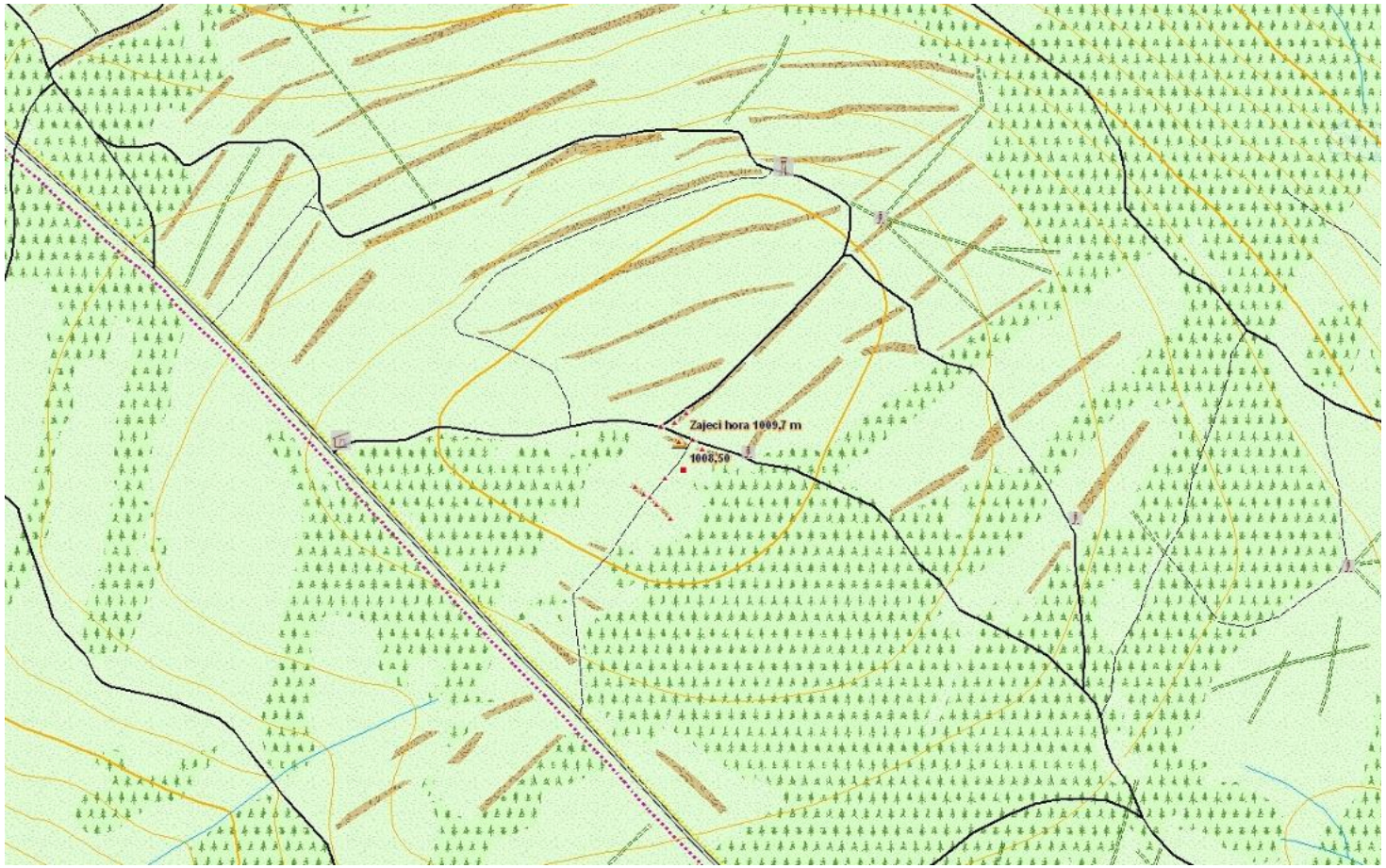
- Loučná je velmi plochý dvojvrchol ležící 2,5 kilometru jihovýchodně od obce Háj. Jedná se o zbytky zarovnaného povrchu.
- V srpnu 2010 zde bylo provedeno podrobné geodetické měření, na jehož základě dochází k upřesnění údajů uváděných dříve v Průvodci:
- Loučná - J vrchol (VV 333a; 1019 m) (jižní vrchol): geodetický bod č. 14 je v hustě zarostlé oplocence a je v zásadě i nejvyšším místem jižní oblasti dvojvrcholu Loučné. Terén zde má po zaokrouhlení 1018.8 m n.m.
- Sedlo mezi oběma vrcholy: místo je nazývané v topografických mapách Bílý kříž, nic takového tu dnes ovšem není. Oblast sedla je díky odlesnění dobře přehledná a nejnižší místo hřbetnice mezi vrcholy je 1013.0 m n.m.
- Loučná (HLV 333; 1019 m) (severní vrchol): oproti stavu v mapách po geodetickém přeměření vychází jako absolutně nejvyšší, byť jen o několik decimetrů oproti jižnímu vrcholu. Maximální výšku terénu jsme naměřili 1019.2 m n.m. a je na souřadnicích N 50° 24.256´ a E 13° 01.121´. Drobné zvýšení výšky i prohloubení sedla oproti dříve známému stavu má za následek přesunutí HLV do oblasti severního vrcholu i přidání nového VV.
- Na Loučnou nevede žádná značená cesta. Přístup je nejsnazší z Měděnecké silnice, která vrchol obchází ze západu a severu. Lesními průseky v mladé smrčině se dá na vrchol dostat, ale nalezení nejvyššího místa není bez navigace s mapou úplně snadné... Orientačně náročné.

Zaječí vrch/hora

1 009 m

- Zaječí hora, někdy též nazývaná Zaječí vrch, nejvyšší vrchol Přebuzské hornatiny. Nachází se tři kilometry severně od Nových Hamrů, nejzápadnější tisícovka České republiky. Jedná se o žulový suk ve tvaru kupy s plochým temenem. Vrchol je zalesněn smrkem, s četnými pasekami a částečnými výhledy, které ovšem postupně zarůstají. Na vrcholové plošině se vyskytují četné valy z kamenů, hlíny a zbytků pařezů, jež jsou pozůstatkem po plošné těžbě dřeva na konci 20. století. Tyto nepůvodní útvary na některých místech převyšují původní nejvyšší přirozený bod, který leží přímo u geodetického bodu. Poblíž vrcholu se nachází posed.
- Přístup ze silnice Nové Hamry – Horní Blatná, ze které odbočíme na Bučinskou cestu (asfaltová silnička se značenou cyklotrasou, v zimě též hlavní krušnohorská lyžařská magistrála). V nejvyšším místě cesty (u turistického přístřešku) odbočíme vpravo po neznačené lesní cestě, která nás přibližně po 250 metrech přivede k vrcholu. Orientačně středně náročné.

Zajeci hora 1009,7 m
1008,50

Vysoká seč

1 007 m

- Vysoká seč s typickou zalesněnou „čepičkou“ na temeni je extrémně plochý vrchol ležící 3,5 kilometru jižně od Kovářské. Jedná se o nejvýchodnější krušnohorskou tisícovku. Celý plochý vrchol je rozčleněn pásy vyoraných pařezů, hlíny a kamení (pozůstatků po těžbě dřeva), které v některých místech převyšují přirozený nejvyšší bod na okraji zbytku smrkového lesa (geodetický bod). Díky odlesnění se otevírají výhledy především k jihozápadu a západu na Křížovou horu (VV 194a; 1027 m), Meluzínu (HLV 194; 1097 m) a Klínovec (HLV 86; 1244 m).
- Na vrchol nevede žádná cesta. Přístup je nejsnazší z Měděnecké silnice (450 metrů k jihu). Nutno sledovat mapu, orientačně náročné.

Tetřeví hora

1 007 m

- Tetřeví hora je velmi plochý vrchol ležící dva kilometry severovýchodně od Ryžovny. Je součástí nepříliš členitého hřbetu mezi Černým a Zlatým potokem. Vrcholová plošina je porostlá smrkovými lesy různého stáří, v okolí vrcholu jsou rozsáhlé paseky s mladými stromky chráněné lesáckými oplocenkami. Na okraji vrcholové plošiny je geodetický bod.
- Přístup ze silnice mezi Božím Darem a Ryžovnou. Od Mysliven pokračujeme 500 metrů na sever, pak odbočíme na Mílovskou silnici vpravo. Vrchol je od nejvyššího místa cesty zhruba 400 metrů vpravo. Nejvyšší místo se opravdu špatně hledá – není totiž u geodetického bodu. Zajímavá cesta je též z osady Zlatý kopec: lesem přímo k jihu (dva kilometry s převýšením 250 metrů). Orientačně náročné.

Dub S, Dub

1 005 m, 1 001 m

- Názvem Dub je označován hřeben se dvěma vrcholy ležící jižně od Božího Daru. Jedná se o zalesněný hřeben se strmými svahy, který je na severu oddělený mělkým sedlem od Neklidu (výběžek Klínovce (HLV 86; 1244 m)). Nejvyšší místo je zcela bez výhledu, částečné rychle zarůstající výhledy se otevírají západním směrem z jižněji položeného vedlejšího vrcholu Dub (VV 367a; 1001 m). V severní části hřebene se nachází areál Jahodová louka se závodními lyžařskými tratěmi.
- Přes „Duby“ vede hřebenová cesta z Božího Daru do údolí Klínoveckého potoka. Zajímavostí této trasy je, že zdolávané tisícovky leží v nižší nadmořské výšce než výchozí místo. Hodnotnější výstup je v opačném směru (z jihu k severu).

Perninský vrch

1 000 m

- Extrémně plochý vrchol se třemi nevýraznými elevacemi (severní 997 m, střední 999 m a jižní 1000 m) necelé 2 km západně od Perninku. Výškové poměry dobře dokumentuje skutečnost, že nad vrstevnicí 990 m je celkem 65 ha plochy a nad 995 m stále ještě 30 ha, navíc zde nenajdeme žádné skalky či balvany. To je také příčinou absence pěkných výhledů na okolní krajinu.
- Porosty tvoří téměř výhradně smrčina, často podmáčená. Pár desítek metrů od nejvyššího místa je pěkné nezalesněné rašeliniště s malým jezírkem v zarostlém odvodňovacím žlabu. Vyšší les je oproti pasekám a mladým stromkům v menšině. Na východním svahu probíhá Krušnohorská lyžařská magistrála a dříve zde byly značené běžecké tratě (pozůstatky značek na stromech).
- Horopisně vrchol souvisí se Zaječí horou (HLV 358; 1010 m) a Vlčí horou (severozápadní sedlo 929 m), Tisovským vrchem (jihozápadní sedlo 893 m), Dračí skálou a Vlčincem (jihovýchodní sedlo 915 m). Na severovýchodě klesá svah Perninského vrchu do plochého sedla (900 m), kterým prochází železniční trať Nejdek - Potůčky a o kus dále i silnice II/221 Pernink - Horní Blatná.
- Výška Perninského vrchu se v mapových podkladech vždy pohybovala pod tisícimetrovou hranicí, většinou se přebírala zaokrouhlená hodnota geodetických bodů 997 m. Až nová turistická mapa 1:25 000 Krušné hory střed (nakladatelství ROSY, leden 2007) zobrazovala hodnotu rovných 1000 m. K té však došlo zaokrouhlením hodnoty 999,5 m (udávané v Základní mapě ČR 1:10 000) a tudíž o tisícovku nemohlo jít. Takto kótovaná střední část má dle našich podrobných měření skutečnou výšku "jen" 999,0 m, takže umístění výškové kóty 1000 m ve zmíněné turistické mapě 1:25 000 Krušné hory střed je nesprávné.
- Objevnými se ovšem ukázala nová podrobná geodetická měření v „nadějné“ části vrcholové plošiny Perninského vrchu (od centrální vzdálené necelých 500 m na jih) zvané „Za dráhou“, kde byla skutečně zjištěna výška rovných 1000,0 m.
- A aby se vše ještě více zkomplikovalo, nejvyšším pevným bodem je vodárenský objekt, postavený nedaleko při turistické cestě. Jeho cca 5 m vysoké zatravněné zemní těleso dosahuje do výšky 1001,6 m a čelní stěna z betonových bloků (lze na ní vystoupit) dokonce 1002,4 m. Více informací o vodárenském objektu lze nalézt v článku "Inženýrské sítě regionu Perninský vrch" (soubor .pdf, velikost 1,12 Mb).
- Přístup na vrcholovou plošinu k vodárně je snadný, vede tudy žlutá turistická značka z Perninku do Nových Hamrů. Nejvyšší místo v terénu je zhruba 200 m západněji, v pásu vyšší smrčiny. Jižně je les nízký a téměř neprůchodný, severněji pak bezlesá plocha rašeliniště. Převýšení je od cesty jen necelé 4 metry, takže se pouhým okem hledá dosti špatně - GPSka a vložené souřadnice pomohou...

Fichtelberg

1 215 m

- Fichtelberg je s výškou 1214,6 metrů nejvyšší horou německé části Krušných hor, spolkové země Sasko i celé bývalé NDR. Společně s okolím blízkého českého Klínovce tvoří centrum zimních sportů v Krušných horách.
- Na úpatí hory leží nejvýše položené město Německa, lázně Oberwiesenthal. Jihovýchodně se nachází menší z vrcholů hřbetu – **Kleiner Fichtelberg** (1206 m). Jižněji, už v Čechách za hraničním potokem Polavou leží Klínovec (německy Keilberg) 1244 m, nejvyšší vrchol celých Krušných hor.
- Na vrcholu stojí Fichtelberghaus s 31 metrů vysokou rozhlednou a meteorologickou stanicí. Na východní stranu hory vede z Oberwiesenthalu kabinková lanovka, nejstarší v Německu. Je v provozu už od roku 1924.
- Na Fichtelbergu pramení několik menších potoků, nejdůležitějším z nich je potok, přecházející na dolním toku v říčku Zschopau.
- Masiv Fichtelbergu je tvořen převážně horninami krušnohorského krystalinika, zejména druhem muskovitických břidlic. Tento typ tvoří nejen křemen a muskovit, ale také ortoklas a biotit. Za zmínku stojí i obsah rutilu, minerálů ze skupiny granátu, turmalínu, hematit a ilmenit.
- První budova turistické chaty na vrcholu byla postavena v letech 1888 až 1889 podle projektu Oskara Puschmanna. Chata byla otevřena 21. července 1889. Už v roce 1899 se musela chata rozšiřovat, kvůli vysokému zájmu turistů. V roce 1910 začala další přestavba a rozšíření, ze stejného důvodu. S výstavbou lanovky v roce 1924 počty návštěvníků ještě vzrostly.
- Večer 25. února 1963 vypukl v budově požár, ke kterému muselo být přivoláno 180 hasičů z celého okresu Annaberg. Kvůli velkým závějím na přístupových trasách museli hasiči všechny hasební prostředky dostat nahoru pomocí lanovky. Z důvodu nedostatku vody nahoře však nebylo možno požár uhasit. Vedení z Oberwiesenthalu spojené z hasičských hadic při teplotě −15 °C neustále zamrzalo a tak původní Fichtelberghaus do základů vyhořel.

- Základní kámen nové chaty byl položen 22. června 1965. Do roku 1967 vyrostla na nejvyšší hoře NDR moderní horská chata, kterou díky strohé, betonové architektuře poplatné tehdejšímu režimu nebylo možno přehlédnout. Do stavby byla integrována prostá, 42 metrů vysoká rozhledna.
- Koncem 90. let byla připravována demolice stávající a stavba nové budovy v původním stylu. Byla zbourána i betonová rozhledna a nahrazena novou jen 31 metrů vysokou. Nová chata byla otevřena 18. července 1999. V třetím Fichtelberghausu je restaurace, samoobslužná jídelna, hotel a tradiční „krušnohorská jizba“.
- Pravidelná měření jsou na Fichtelbergu prováděna už od roku 1890. Od 1. ledna 1916 začali meteorologové měřit v nové stanici. Pozorovali tu i hvězdy (meteorolog Paul Schreiber), a v roce 1950 zde byla zřízena observatoř.
- Z Fichtelbergu je vidět převážná část německého středního Krušnohoří. Na východě lze přes hřebeny českých hor pozorovat i České středohoří s Milešovkou. Několik málo dní v roce lze pozorovat bavorské pohoří Smrčiny, české Krkonoše a Šumavu i její nejvyšší horu Velký Javor.
- Lanovka je nejdůležitějším dopravním prostředkem. Je nejstarší svého druhu v celém Německu, funguje od roku 1924, měří 1175 metrů a překonává 305 metrů převýšení. Cesta nahoru trvá šest minut.
- Z Oberwiesenthalu na vrchol jezdí i autobusová linka. Pod vrcholem se nachází i několik parkovišť. Úzkorozchodná dráha Fichtelbergbahn vede z Cranzahlu do Oberwiesenthalu.

Restaurant
„Das Gack"
HOTEL
Fichtelberghaus
BUS

Kleiner Fichtelberg

1 206 m

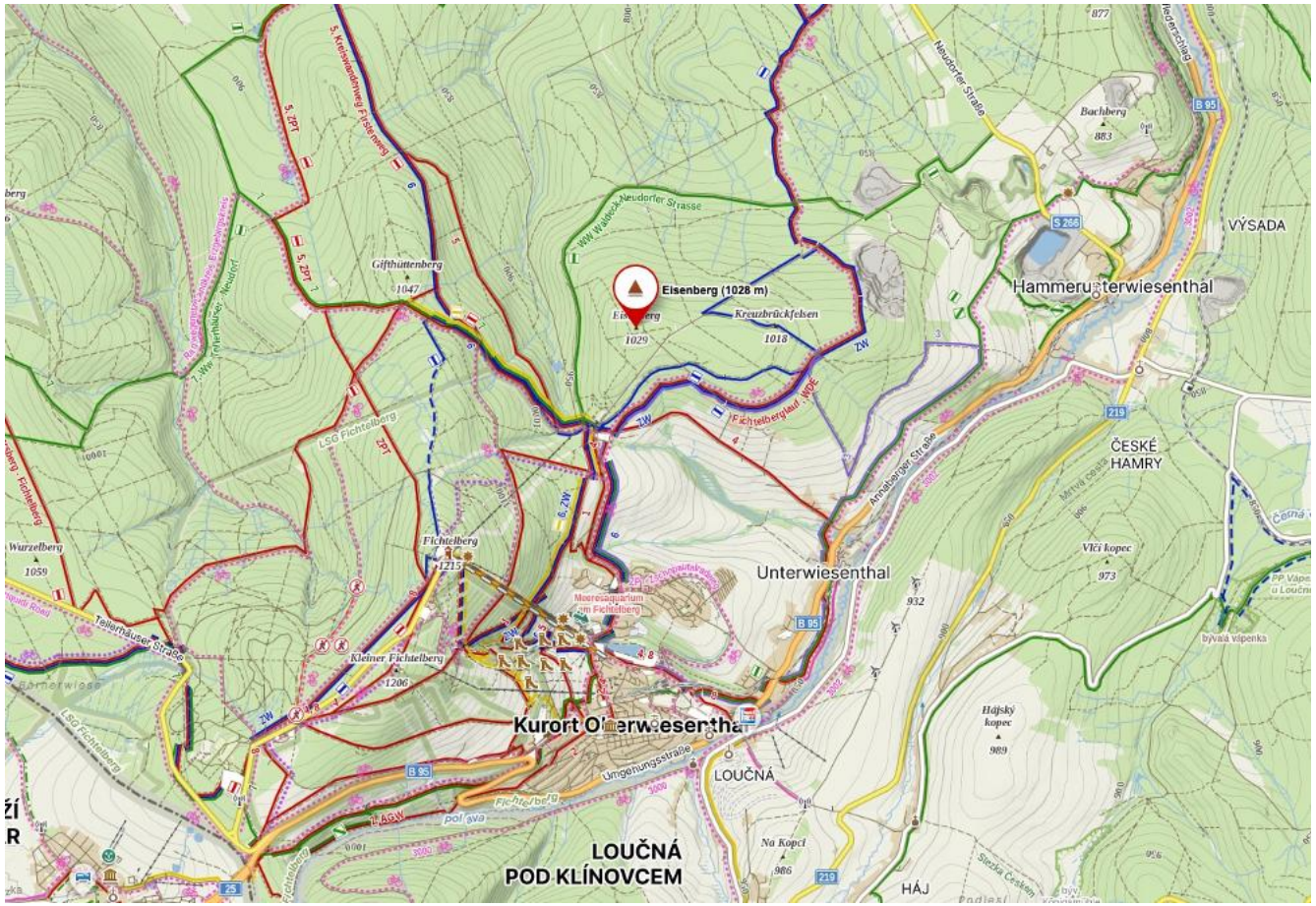

Eisenberg

1 028 m

Auersberg

1 019 m

- Auersberg dosahuje nadmořské výšky 1 018 m. Nachází se v části obce zvané Wildenthal, nedaleko českých hranic, jihovýchodně od Eibenstocku a severozápadně od Johanngeorgenstadtu.
- Auersberg spadá pod Wildenthal, který je od roku 1994 místní částí města Eibenstock. Severně od hory leží přehrada Sosa. Pod vrcholem se nachází parkoviště. Při výstupu na Auersberg procházíte přes lokalitu Sauschwemme, která patří k Johanngeorgenstadtu. Hlavním horninovým typem je středně zrnitá žula obsahující turmalín. V žule se rovněž vyskytují sloučeniny stříbra, cínu a železa, které se zde těžily již od 16. století. V době největšího rozmachu těžby se na Auersbergu nacházelo až 300 dolů; patřil mezi ně například důl Churhaus Saxony. Kromě zmíněných hornin se na vrcholu v žilných formacích vyskytují také křemen a břidlice.

Wandern